

วันพ่อขุนรามคำแหงมหาราช

17 มกราคม วันพ่อขุนรามคำแหงมหาราช

พ่อขุนรามคำแหงมหาราช พระมหากษัตริย์แห่งราชวงศ์พระร่วง กรุงสุโขทัย ทรงทำนุบำรุงปกครองบ้านเมืองด้วยพระเมตตาธรรมต่อไพร่ฟ้า อาณาประชาราษฎร์ทรงสร้างสรรค์มรดกทางศิลปะและวัฒนธรรมที่สำคัญๆ ของชาติไว้อย่างอเนกอนันต์มรดกของชาติที่สำคัญที่สุดก็คือ พ่อขุนรามคำแหงมหาราช ได้ทรงคิดประดิษฐ์อักษรไทยขึ้นเมื่อประมาณปีพุทธศักราช 1826 อันเป็นต้นกำเนิดของอักษรไทยที่ใช้กันในทุกวันนี้ นอกจากนี้พระองค์ท่านยังได้ทรงรวบรวมแคว้นต่างๆ เข้าด้วยกันจนเป็นราชอาณาจักรไทยที่กว้างใหญ่ไพศาลกว่าทุกยุคสมัยที่ผ่านมา พระราชกรณียกิจอันเป็นคุณประโยชน์แก่ประโยชน์แก่ประเทศชาติของพระองค์ท่านล้วนแต่เป็นการวางรากฐาน แห่งความเจริญไว้ให้แก่ประเทศไทย

และปวงชนชาวไทยทุกคนสืบทอดต่อกันมาเป็นระยะเวลายาวนานมากกว่า 718 ปี ด้วยพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่าน ดังที่ได้ประจักษ์รัฐบาลและปวงชนชาวไทย จึงได้พร้อมใจกันถวายพระราชสมัญญาแด่พระองค์ท่านเป็น "มหाराช" พระองค์แรกของชาติไทย และได้ร่วมกันสร้างพระบรมราชานุสาวรีย์ของพระองค์ท่านขึ้นไว้เพื่อสักการะ ณ บริเวณอุทยานประวัติศาสตร์ จังหวัดสุโขทัย

โดยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ได้เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีอัญเชิญเชิญดวงพระวิญญาณของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช จากศาลพระแม่ย่าไปสถิต ณ พระบรมราชานุสาวรีย์ฯ แล้วทรงเปิดพระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2528 โดยจังหวัดสุโขทัยได้จัดให้มีพิธีถวายบังคมมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2528 เป็นต้นมา นับแต่นั้นมาประมาณสามปีคือในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2531 สำนักงานสภาจังหวัดสุโขทัย ได้มีหนังสือเสนอต่อ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ขอให้มีการกำหนด "วันพ่อขุนรามคำแหงมหาราช" ขึ้น โดยถือเอา วันที่ 17 พฤศจิกายน ซึ่งเป็นวันที่สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จพระราชดำเนินเพื่อทรงประกอบพระราชพิธีและทรงเปิดพระบรมราชานุสาวรีย์ฯ เป็น "วันพ่อขุนรามคำแหงมหาราช" ต่อมาคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ คณะกรรมการชำระประวัติศาสตร์ไทย และจัดเอกสารทางประวัติศาสตร์และ โบราณคดี ได้พิจารณาทบทวนเรื่องการกำหนดวันสำคัญทางประวัติศาสตร์โดยคำนึงถึงความเหมาะสม และความถูกต้องตามหลักฐานทางประวัติศาสตร์ ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้เสนอความคิดเห็นว่า ควรจะเป็นเหตุผลที่ว่า พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพบหลักศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ซึ่งตรงกับวันศุกร์ที่ 17 มกราคม พ.ศ. 2376 เมื่อได้มีการนำเสนอต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรี ในคราวประชุม เมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม พ.ศ. 2532 แล้วในที่สุดคณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติตามที่สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเสนอ ในการกำหนดวันสำคัญทางประวัติศาสตร์ของชาติ ซึ่งคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ และคณะกรรมการชำระประวัติศาสตร์ไทย และจัดพิมพ์เอกสารทางประวัติศาสตร์และ โบราณคดี ได้พิจารณาเห็นชอบด้วยแล้ว ดังนั้นวันที่ 17 มกราคม พ.ศ. 2533 จึงเป็น "วันพ่อขุนรามคำแหงมหาราช" วันสำคัญทางประวัติศาสตร์วันหนึ่งซึ่งถูกกำหนดขึ้นอย่างเป็นทางการเป็นครั้งแรก วันที่ 17 มกราคมของทุกปี จึงถือเป็นวันสำคัญทางประวัติศาสตร์ คือ วันพ่อขุนรามคำแหงมหาราช จังหวัดสุโขทัยได้จัดให้มี งานวันพ่อขุนรามคำแหงมหาราช เป็นประจำทุกปี เพื่อรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพ่อขุนรามคำแหงมหาราชที่มีต่อประชาชนชาวไทย กิจกรรมในงานประกอบด้วย พิธีบวงสรวงพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ขบวนแห่สักการะพ่อขุนรามคำแหงมหาราชของหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน รัฐวิสาหกิจ และประชาชน มีการแสดงศิลปะพื้นบ้าน และพิธีสวดสรภัญญะ ฯลฯ สถานที่จัดงานคือ บริเวณพระบรมราชานุสาวรีย์พ่อขุนรามคำแหงมหาราช อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย โรงเรียนสุโขทัยวิทยาคม (เฉพาะการแสดงช้างศึก และศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัว)

มหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่ได้อัญเชิญพระนาม

พ่อขุนรามคำแหงมหาราช องค์มหาบูรพกษัตริย์ของประเทศไทยผู้ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจอันเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติอย่างยิ่งใหญ่ไพศาลมาแล้วในอดีต มาตั้งเป็นชื่อของมหาวิทยาลัย จัดเป็นมหาวิทยาลัยแห่งที่ 10 ที่ได้จัดให้มีการศึกษามาตั้งแต่ปีการศึกษา 2514 ในระยะแรกได้ใช้อาคารสถานที่ปัจจุบันเป็นที่ตั้งชั่วคราว ต่อมาได้รับอนุมัติจากรัฐบาลให้ใช้สถานที่นี้เป็นที่ตั้งถาวรได้ตลอดไปใน พ.ศ. 2515 นับแต่ได้สถานที่เป็นที่ตั้งถาวรแล้ว มหาวิทยาลัยได้เร่งดำเนินการก่อสร้างอาคารและปรับปรุงสถานที่ให้ทันกับการเปิดสอนของแต่ละปีมาโดยลำดับ ถาวรวัตถุสิ่งแรกที่มหาวิทยาลัยเห็นว่าจำเป็นจะต้องก่อสร้างก่อน ก็คือที่ประดิษฐานพระบรมรูปพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ซึ่งมหาวิทยาลัยได้อัญเชิญมาเป็นเครื่องหมายและนามของมหาวิทยาลัย นับจากวันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จพระดำเนินมาทรงประกอบพิธีเปิดพระบรมรูปพ่อขุนรามคำแหงมหาราช และพระราชทานปริญญาบัตร แก่ผู้สำเร็จการศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2518 แล้ว มหาวิทยาลัยได้กำหนดให้วันที่ 26 พฤศจิกายน เป็นวันคล้ายวันสถาปนามหาวิทยาลัยเพื่อความเป็นสิริมงคลแก่มหาวิทยาลัย โดยได้จัดให้มีพิธีบวงสรวงและกระทำพิธีสักการะพระบรมรูปพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ต่อมาในปี พ.ศ.2533 คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติให้วันที่ 17 มกราคม ของทุกปี เป็น "วันพ่อขุนรามคำแหงมหาราช" มหาวิทยาลัยจึงได้จัดให้มีพิธีบวงสรวง และกระทำพิธีสักการะพระบรมรูปพ่อขุนรามคำแหงมหาราชซึ่งประดิษฐาน ณ บริเวณลานพ่อขุนซึ่งเป็นศูนย์กลางของมหาวิทยาลัยทุกปีเสมอมา